

Török Nándor

Térdig az avarban

A lomb gyérszövésű rojtos függönyén,
száz sugárba törve a csupasz ágakon
erőlködés nélkül csordogál rám a fény,
arcomat fürdeti, jól esik, hát hagyom:
a híg káprázattól botorkálok vakon.

Egy recsegő szajkó torkának dallama
a tömör csend ívét tompán metszi ketté,
s a pillanat némán kétfelé hajlana,
lelkemet kitarva összefogom egygé:
ereimben a vér nem savanyú meggylé.

A monoton hulló tétova levelek
sárga zörejében bújócskázik e csend,
és én önkéntelen benne leheverek
s a táj hűs nyugalma szabadságot teremt:
egyszerre fogad be mind a fent, mind a lent.

Egy csuszka

A fürgelábú csuszka riadtan megtorpan
az óvatos léptek csendtörő neszére,
félelemmel lesi, hogy a veszély hol van,
de az ijedtségnek hamar szakad vége.

Fontoskodó hévvel tovatipeg srégen
az öreg gyertyánfa nyújtózó derekán,
sajátja az erdő, itt lakik már régen
s lefitymálva tekint apró két szeme rám.

Olyan vagyok neki, mint úrnak a paraszt,
átnéz rajtam főntről (mert azt hiszi, talán
egy megtermett tuskó várja lenn a tavaszt),
és végleg eltűnik a fa túloldalán.

Az utolsó hegy

A kaptató mentén egy pajkos vízfodor
ezüstje megcsillan a hús kövek között,
és szemembe kacag, hogy léptem mily komor.
Sziszfusz balsorsa idáig üldözött,

a hegy istenei kifürkészték létem,
így nem hanyélhetek, s visszatart számos ok,
de a völgy mohái csábítanak régen,
mint megfáradt vándort a puha vánkosok.

Görgetem a sziklám az utolsó hegyre,
s minden lépésemmel a völgybe legörög
egy kő a szívemről és szemem sós nedve
a hús kövek közé olyankor csöpörög.

Ezért most megállok. Leteszem terhemet.
A vágyott mohára lehajtom hát fejem.
Megállt az idő is, megállt a hegymenet,
csak a szívem ketyeg ez időtlen helyen.

Szumó VI. (1991, vegyes technika, vászon, 190x240 cm)

Németh András

Kavicsrab a markomban

– A. E. életművén rágódó kritikusoknak

Eldobni
nem akarlak.

Fölemeljelek?
Neked is lehet
a saját helyed

igazán velem
a tiéd. Kezem
burok, érzi, benn,

mi vagy. Őselem.
Ma, veszélytelen
látatúz nyoma,

testmeleg soha.
Csak a vérerem,
suta szívütem,

nem a fény üzen,
neked, én. Milyen
a magány? Milyen?

Tenyerem veled
szabadabb lehet?
Le is ejtelek.

Nem akarlak
eldobni.

Emlékorigók

A szimbólum erejével
feleslegessé tesz minden
szót a csend. Testedtől fogant
árnyékok hétköznapjai
kínálnak még ünnepekre
elővehető tükröket.
Belebámulsz bármelyikbe?

*

Ottmaradt az élet nyoma
a maguk időtlenségét
felkínáló ősöknek is
albumokba zárt fényképek
megrepedező felszínén.
Résekbe feketedhet sok
holdvilág arc idillfénye.

*

Késő délutánra nekem
semmi dolgom. Ilyentáiban
nyitom ki az ablakokat,
beengedem a szobákba
az alkonyt. Elüldögnék,
akár más, de vak bátyámmal
állva nézünk nyugó napba.

*

Folyó. Napvörös szégyenét
vetközné, és elhordaná
meztelengyökerű fákról
ráhulló ezerszínű lomb
lebegő rongydíszzeit, míg
törzs, ág medrébe nem billen.
Már jégnáshoz készül az ősz?

Bagi István

Tavasza az ablakban

Na nem! Untig elég!
orrom előtt pompás
gyümölcsfa csemete
ablakból bámulnom
ugyan meddig kell még?
mert korona
meg vírus
meg átvészolni
álmomban is sorolom
az aktuális tilalmakat
szikrát szór már a szemem
rejtvényhez tévéhez tapaszt
és kimenő híján itt
kell lesnem a bejövő tavaszt.

A virágzó fácskához
Pali bácsi érkezik
szemben lakó szomszéd
fél rocska vizet hoz
felet mert attól is
hajlik mint a bicska -
adj' Isten Pali bá'
mért nem marad otthon
nem ér annyit az a kis fa
jobban kéne vigyázzon magára -
vigyázok én tudom a karantént
de ennek itt kiszáradni nem szabad
az unokám ültette múlt tavasszal
amikor két hétre hazatért.

Pajkos étvágy

Választottam ágyneműt,
paplant, párnát, egyneműt,
vettem hozzá egy menüt,
speciális ágyneműt.
Nem szeretek egyedül,
jobb, ha mellém kegyed ül,
ágy-menühöz étvággal,
ágy-neműhöz ép vággyal...

Folyton sír a szent fa

Velem vénült barátomnak mondom
túl gyakran daloljuk el saját fájdalmunkat
folyton sír a szent fa a porondon
félre kéne tenni jobb ha inkább hallgat
e szavakkal hívom tanúmnak Petőfit
ám a komám kajánul felnevet:
kár hogy nem lehet most ő itt
élt volna meg szintén legalább hetvenet!

Zilahy L. Ágnes

Szülinapi meglepi

Gézu, egy szál semmiben téblábolt, és csak annyit tudott kinyögni:

„Ez nem az, aminek látszik. Félreérted a szitut.”

Lili érezte, hogy e kínos helyzetben egyre jobban megy fel benne a pumpa, pedig alapvetően nyugodt természettel áldotta meg a sors. A fejébe tóduló vértől rákvörösen lángolt az arca. A keze remegett, de volt annyi lélekjelenléte, hogy jól beolvasson Gézunak.

Úgy tűnik, nem ugyanarra a mozira váltottunk jegyet! – csattant fel. – Ez aljas húzás volt tőled. Sunyi alak vagy, és ráadásul ma, a szülinapomra időzítve a... – kiabálta harapósan. – Tényleg sikerült meglepned – döfte oda ironikusan.

Csodálkozóan kikerekedő szeme hirtelen macskaszemmé zsugorodott. Résnyire nyílt pillái alól villámló szikrákat szórt Gézura. Szája elutasító vonallá rajzolódott. Arcára kiült a lesajnálás és a megvetés jele. Bensőjét fékezhetetlen dühe feszegette, megállíthatatlan mindent elsöprő kitörő vulkánként munkálkodott benne.

Gyűlöllek! Gyűlöllek! Gyűlöllek! Te szerelmi tolvaj. Soha az életben nem akarlak látni. Mától nem ismerlek. Ne merj hívni! Letiltatlak. Megértetted?! – lövellte ki magából minden keservét.

Gézu teljesen lemerevedett. Döbrent csendben állt, kezeit maga előtt lógatva. Megszéppent, mint egy rajtkapott kisgyerek, mint aki valami nagyon-nagyon rosszban sántikált.

Tomboló vihar dúlt Lili lelkében, ami cunamiként söpört át rajta. Gyökerestül és végérvényesen egy csapásra tépte ki szívéből Gézut és az iránta érzett szerelmet. Nem várt további magyarázatot. Amit látott és hallott, teljesen meggyőzte arról, hogy hazug kapcsolatában itt a vég, és pont. Sarkon fordult. Kulcsomójáról idegesen lekapkodta barátja lakásának kulcsait. Epésen szabadult meg tőlük, melyek tehetetlenül nagyot koppanva, csattogva pattogtak az előszoba kövezetén. Majd kiviharzott a lakásból maga után jól becsapva az ajtót. Az ajtófélfá nyekkenve beleremegett, a lépcsőház csak úgy visszhangzott tőle.

Gézu agya lefagyott, lejárt lemezként lassan kattogott, időbe telt, mire új fordulatot vett fel. Fölkapta az alsógatyáját, és mezítláb kiszaladt a lépcsőházba, és lekiabált Lili után.

Lili! Várj! Bocsáss meg! – ordította, de már későn, csak a lépcsőház tompa hangon bezáródó ajtaja méltatta válaszra.

Lili kilépett a sötét fényekre váltó utcára. Lelke összetörve hánykolódott a lélek tengerén. Az égen is már gyülekeztek a komor felhők. Csak idő kérdése volt, hogy mikor szabadulnak meg súlyos terhüktől.

„Mintha ma minden összeesküdne ellenem!” – nézett fel bosszúsán az égre.

A szél egyre erősebben, durvább fokozatra kezdett váltani. Könnyű szoknyája alá kapott. Kezével kapkodva igyekezett megzabolázni rakoncátlan fodrait. A haja hátul kibomlott, őrült táncot lejtett a viharos széllal.

„Ez nem vicc! Mindjárt leszakad az ég is! Iszkiri! Gyorsan kell szednem a lábam. Csak még icipicit tarts ki! Kérlek, amíg haza nem érek!” – rimánkodott legbelül az égiekhez.

Szaporázó lépteit rohanóra váltotta. Szétzilált haja alól egy-egy pillanatra az égre sandított. Nem volt kegyelem. Először pár csepp mutatta meg magát a járdákon, aztán nagy ézengéssel megnyílt az ég csatornája, elemi erővel csapott le a vihar. Az eső elkezdett ütemesen kopogni, majd átváltott, mintha dézsából öntötték volna. A hirtelen jött vihar sűrű záport szórt a városra. Az utca hirtelen elnéptelenedett. A védtelen emberek igyekeztek fedezéket találni a kapualjakban. Lili futásnak eredt, de így is bőrig ázott, mire a lépcsőházuk ajtajáig eljutott. Csöpögött mindene. Ázott verébként lépett be a lakásba. Gyorsan megszabadult csuromvizes gönceitől, bedobta azokat a mosdóba. Zuhanyzás előtt még egy pillantást vetett magára a fürdőszoba hatalmas tükrébe. A szemét kiemelő fekete sminkje végsordult az arcán, fekete könnycseppenként legördülve egészen a nyakáig. Haja vizes kócban tapadt a fejéhez.

Jézusom! – nevetett fel kínosan meglátva csapzott képmását.

A zuhanyt langyosra állította. A tus alatt állva lazán hátrahajtotta a fejét, szemét lehunyta. Kellemesen peregtek le a vízcseppek az arcán és az egész testén, lemosva róluk az utolsó kapcsolatának hazug morzsáit is.

Testét aztán fehér fürdőlepedőbe bugyolálta. Fejére törölközőből turbánt bigygyesztett, hogy nedves fürtjeit felitassa.

Kinézett a szobája ablakán, az eget kémlelte. A vihar elült, kiadta mérégét. Ahogy jött, úgy szállt tova, csak a víztócsák árulkodtak róla, hogy itt járt. A nap újra ki-sütött, fölényes győzelmet aratva a zord viharfelhők fölött. Esti lenyugvása előtt még egyszer bevetette meleg sugarait, hogy felszárítsa a felhők könnyeit.

Veszely Ferenc

Síralmi ének a XXI. századból

Pénzvilágban élünk. Megvan a kamatja
minden fillérednek, ha bankár nyomatja.
Számon tartanak mint kisdedet a bölcsön,
fel sem ültél még, s már nyakadon a kölcsön.
Értékedet eztán szintén pénzben mérik:
jottányit leginkább, de azt is elkérik.
Így számolván élted nekik egy nagy nulla,
legyél bár pap, tanár, vagy háborús hulla,
ha nem vagy vásárló akkor nem létezel,
hogyha nincsen pénzed, hát akkor éhez.

Ebben a világban – ha nem pénzre váltod –
becsületed nincsen, pénzért van jogod.
Mindegy hogy fiat pénz, mire nincs fedezet:
megállították már mindenütt az eszed.
Megváltást is pénzért kapsz, hogyha elhiszed –
pénznyelven: ha amit árultak, megveszed.
Ebben a világban nem lehet senki bölcs:
vásárló portéka politikus, erkölcs,
akinek pénze van az a mindenható –
vásárolhatsz mindent, hol minden eladó.

Ebben a világban trónon ül az Egyke:
önérdek, öncsalás, bűnnel keveredve.
Egymás hegyén hátán mindenki törekszik
világvándorrrá vál, s még meg sem öregszik.
Belebetegedne, de nincsen rá pénze,
s ürüléke sincs, mit hányna az egészre.
Hol van itt az Isten? Istentelen kérdi.
Hazája ott, hol áll, birtoka tenyérnyi.
Pénzért kap vizet, s immáron levegőt,
kamatos kölcsönből temetik majd el őt.

Csák Györgyi

Nosztalgia

Szeretném megmutatni
az anyai hatalmú tájat, hol
fáik emlékét sosem
heverik ki a dombok.

Nézd a nagy ellenállót
falum határának Krisztusszobrát;
kezét hiába törték le
s fosztogatták gaz vándorok.

Esteledvén hogy rajzolódik ki
gótikus tornya, ha úszó
bárka testével megjelenik
messzi földön híres templomom.

Hallgasd a vihar utáni csendet,
a falu fáradt csendjét, s tudd
milyen érzés belélegezni
az eső utáni makacs földszagot!

Kertben

Csúfot űz belőlem egy rózsa,
akár a tagadás jelképe,
vagy elszánt lázadásé
ökölbeszorított kézzé
tapadó sok szirma.

Amott a kardvirág
hirdeti létét,
lángoszlopként
törtet a magasba.

Messzebb a villámsújtotta körtefa,
jogarként tartja egyetlen ágát.
Őrzi a tűz emlékét, gyökerébe
törzsébe zárva titkát.

Az alkony virágai

Az alkonyat virágai sötétek,
lilának tűnő majdnem feketék.
léleksibbasztó alkonyat,
hallatszík az ezer sebből vérző jelen
csendesíthetetlen jajszava
Isten végleg megvonta volna
a világtól óvó tekintetét,
dobhártyaszaggató hangokkal
érkezik meg az alkonyat,
a veszett vesztes ugatása áthatol
a betonöböl szürke falain.

(Félelem)

Félek a felhígult erkölcsű létben
a lelket veszejtők között,
befelé sorvadó törvényeim miatt
egyre jobban félek a tükörtlől.

Simó Tibor

író, olvasó

az író kéz
összerakja a szavakat, hallgatja a minden

az olvasó szem rendbe rakja a sorokat,
hallgatás nincsen

A versírás

szomorúság zsonglórei,
az értelem őrei vigyázt állnak, dolgos munkásai verset fabrikálnak

legszebb a vers,
a szellem szolmizációs hangjai, milyen áramlatokban fürdesz,
átszüremlik a zene, majd

csend csordul a falakból, sok-sok összekuszált alakból bólintasz felém:
igen

Tenger

legszebb ruhádban vagy így meztelen, tenger az arcod,
hullám a melled,
kölykeid az éjnek elled

hallgasd, a tenger átzúg az agyadon, engedd, hadd menjen, így segíts magadon,
engedd el magad, hagyd, jól halad

rémálomban a gyertya te vagy, az ima vagyok én

mert ma újra oly volt...

mert ma újra oly volt, mint a régi, ruháján a volt illat félig
oly volt újra, mint akkor este, kezem a kezét megkereste

körülvett minket a nyár, akkor régen,
csillagok ragyogtak az égen,
a Földön Ádám, Éva és az éden, de mindez a múlté már

de ma újra oly volt, mint a régi, ruháján a volt illat félig
oly volt újra, mint akkor este

Szerelem

Száz alakban, női ajakban,
rózsaszín ködben ott a szerelem.

Rózsacsokorban, ajándékban, váltott üzenetben ott a szerelem.

Hosszú sétákban, smárolásban, mindezekben
is ott a szerelem.

a gitáros, kinek lelke táltos

Brian Jones emlékére

lepkék szállnak fel, cikáznak a légben,
te már nem vagy velünk, fenn vagy az égben

emlékedre száll a sok pillangó,
hisz könnyű, mint
te voltál, a szitáron játszó

színes

kék festék az ég, lent a fű zöld, sárga a Nap, barna a levél

piros a szél,
mikor arcodhoz ér, éjszaka van, fekete denevér kél

gyógyszer

ékszerészek a gyógyszerészek,
de szeretetben érnek össze a részek, harcedzett a lélek,
hatnak a készítmények, felek, egészek,
de kinek nem kell, a lélek

Hommage a Tinguely (1996, vt. papír, 50x70)